

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66 lg 2 punkti 2, § 67, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59, haldusmenetluse seaduse § 61 osaühing MANTRUM taotlusele nr T-KL/1021587 ja Tartu Vallavalitsuse 25.01.2024 korraldusele nr 119, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. muuta osaühing MANTRUM (registrikood 10213174) kuuluvat Kobratu maardla Kobratu liivakarjääri keskkonnaluba nr MK/333152 (lisatud);

1.2. seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. avalikustada osaühing MANTRUM keskkonnaloa nr L.MK/333152 muutmise ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr L.MK/333152 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr L.MK/333152 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osaühing MANTRUM (registrikood 10213174, Tartu maakond, Tartu vald, Äksi alevik, Äksi tee 14, 60543) esitas Keskkonnaametile 20.11.2023 Kobratu liivakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) nr L.MK/333152 muutmise (laiendamise) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 20.11.2023 dokumendina nr DM-126462-1).

Kaevandamisloa nr L.MK/333152 (kaevandamisluba kehtib 18.06.2019 - 17.06.2034) alusel kaevandab osaühing MANTRUM Kobratu liivakarjääris täiteliiva.

Kaevandamisloa nr L.MK/333152 muutmise taotluse kohaselt soovib ettevõtte laiendada olemasolevat mäeeraldist sügavuti, olemasoleva mäeeraldise lamamis. Osaühing MANTRUM taotleb Kobratu liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/333152 muutmist

vastavalt geoloogilise uuringu aruandele „Kobratu XI uuringuruumi liiva varu geoloogiline uuring (varu seisuga 01.08.2023)“ (EGF 9783). Osäühing MANTRUM tellimusel koostatud geoloogilise uuringu aruandes tehtud ettepaneku alusel on arvele võetud täiteliiva täiendav varu 13. plokis ja 13. ploki lamamis 15. plokis allpool põhjaveetasel asuv varu Maa-ameti peadirektori korraldusega 16. oktoober 2023 nr 1-17/23/2290.

Kobratu liivakarjäär asub Tartu maakonnas Tartu vallas Kobratu külas katastriüksusel Kobratu liivakarjäär (katastritunnus 79402:003:0050; mäetööstusmaa 100%) riigimaal, mille valitseja on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning volitatud asutus Maa-amet. Taotletav mäeeraldis hõlmab Kobratu liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0833) täiteliiva aktiivse tarbevaru 13 ja 15 plokki ning olemasolevat Kobratu liivakarjääri mäeeraldist (loa nr L.MK/333152; loa omaja osäühing MANTRUM). Mäeeraldisel pindala on 5,28 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 5,58 ha. Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on seisuga 30.09.2023 mäeeraldisel täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 751 tuhat m³ ja kaevandatav varu on 355 tuhat m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 25 tuhat m³. Maavara kasutusala jaoks on teedeehitus ja ehitus. Kobratu liivakarjäär korraldatakse veekoguks ja metsamaaks. Taotletava loa kehtivusaeg on 15 aastat.

Antavale kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 30.06.2024) täiteliiva aktiivse tarbevaru koguseks 712,983 tuhat m³ ning kaevandatava varu koguseks 316,983 tuhat m³.

Mäeeraldisel laiendamine on vajalik, et ettevõtte saaks maavara varu täielikult ammendada ja ala nõuetekohaselt korraldada ning tagada seega ümbruskonna varustamise kvaliteetse ehitusmaterjaliga.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 20.11.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnaloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti e 24.11.2023 kiri nr 9-3/23/17020-2).

Taotletav mäeeraldis hõlmab Kobratu liivamaardla (maavarade registri registrikaart nr 0833) täiteliiva aktiivse tarbevaru 13 ja 15 plokki ning olemasolevat Kobratu liivakarjääri mäeeraldist (loa nr L.MK/333152; loa omaja osäühing MANTRUM). Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa kattub pindalaliselt täielikult olemasoleva Kobratu liivakarjääri mäeeraldisel teenindusmaaga. Seisuga 30.09.2023 on olemasoleva Kobratu liivakarjääri mäeeraldisega seotud 13 varuploki jääkvaru maavarade registris 487 tuhat m³.

Taotletava mäeeraldisel teenindusmaa idaosale ulatub kinnismälestise Kivikalme (Kultuurimälestiste registri nr 12987) kaitsevöönd, taotletaval mäeeraldisel kattumist nimetatud kaitsevööndiga ei ole.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lg 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jätab kaevandamisloa muutmise ja pikendamise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 11.12.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 11.12.2023 kirjaga nr DM-126462-3 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus Transpordiamet 13.12.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/25441-2 märkis, et Kobratu liivakarjäär piirneb riigiteega 3 Jõhvi-Tartu-Valga kaitsevööndiga ja et nõuetekohane maavara väljaveotee asub riigitee 3 km 188,62. Transpordiametil ei ole vastuväiteid Kobratu liivakarjääri maavara kaavelo muutmisele/laiendamisele maavara kaevandamiseks sügavuti olemasoleval mäeeraldisel.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet XX.08.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Eelnõu avalikustamise käigus ...

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt osaihing MANTRUM XX.08.2024 kirjaga nr DM-126462-XX arvamust või vastuväiteid keskkonnaloo muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

Osaihing MANTRUM ....

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 21.02.2024 kirjaga nr DM-126462-9 „Kobratu liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloo nr L.MK/333152 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata KMH Kobratu liivakarjääri keskkonnaloo muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloo kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloo andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetakse keskkonnaluba nr L.MK/333152 vastavalt ettevõtte 20.11.2023 esitatud taotlusele nr T-KL/1021587.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloo andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloo andmise ja

muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb mäeeraldise laiendamist.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud arvamuse saamiseks Tartu Vallavalitsusele 11.12.2023 kirjaga nr DM-126462-4. Tartu Vallavalitsus 25.01.2024 korraldusega nr 119 nõustus osäühingule MANTRUM keskkonnaloa muutmise ja Tartu vallas Kobratu külas riigiomandis oleval Kobratu liivakarjäär kinnistul (KÜ tunnus 79402:003:0050).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kobratu liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmeid ei teki. Kaevandamisjäätmeteks võib kvalifitseerida kooritud katendi, kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär veekoguks ja metsamaaks ning eemaldatud katend kasutatakse täies mahus ala korrastamisel. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kobratu liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade

kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“. Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgeks arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kui taotletakse kaevandamisluba või loa muutmist või mäeeraldise laiendamist selliselt, et taotletava tegevuse tulemusena tagatakse maavaravaru säästlik kasutamine või korrastamistingimuste otstarbekam täitmine, ei ole vajalik varustuskindluse analüüsi teostamine. Taotletava tegevusega:

1. välditakse majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaruplokkide teket, v.a juhul, kui ploki tekkimist põhjustava taristu (infrastruktuuri) rajamisega seotud riiklikud huvid prevaleerivad maavara kaevandamisega seotud huvide üle;
2. väljatakse maavaravaru täielikult ka vertikaalsuunas;
3. tagatakse korrastamistingimuste otstarbekam täitmine;
4. tagatakse planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavaravaru kaitse nõuete täitmine ning maavaravaru ratsionaalne kasutamine.

Riigi huvidega kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud tingimused, kuna tegemist on varasemalt kaevandatud alaga, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata, loa andmine tagaks kaevandatud alade nõuetekohase korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplokkide tekkimine.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Tartu Vallavalitsus 25.01.2024 korraldusega nr 119 nõustus osaühingule MANTRUM keskkonnaloa muutmisega Tartu vallas Kobratu külas riigiomandis oleval Kobratu liivakarjäär kinnistul (KÜ tunnus 79402:003:0050).

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Keskkonnaameti 21.02.2023 kirjaga nr DM-126462-9 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osaühing MANTRUM ei ole seisuga 06.08.2024 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnanloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Kehtivale keskkonnanloale nr L.MK/333152 on kantud järgmised kõrvaltingimused:

1. Karjääris teostatavad tegevused (kaevandamine, maavara väljavedu, purustamine jne) on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00-18.00. Nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;
2. Katendivalle ja mäeeraldisel nõlvu tuleb hooldada selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 21.02.2023 kirjaga nr DM-126462-9 milles järeldati, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnanahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjäreldusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Eelhindanguga lisati järgnevad kõrvaltingimused :

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutatavat või purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Tartu Vallavalitsus 25.01.2024 korraldusega nr 119 nõustus osaühingule MANTRUM keskkonnanloa muutmiseks Tartu vallas Kobratu külas riigiomandis oleval Kobratu liivakarjäär kinnistul (KÜ tunnus 79402:003:0050) tingimusteta.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnanloa muutmise taotluse avalikustamise käigus Transpordiamet 13.12.2023 kirjaga nr

7.1-7/23/25441-2 märkis, et Kobratu liivakarjäär piirneb riigiteega 3 Jõhvi-Tartu-Valga kaitsevööndiga ja et nõuetekohane maavara väljaveotee asub riigitee 3 km 188,62. Transpordiametil ei ole vastuväiteid Kobratu liivakarjääri kaevandamisloa muutmisele/laiendamisele maavara kaevandamiseks sügavuti olemasoleval mäeeraldisel.

Keskkonnaameti kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu kohta esitas 15.03.2024 Kobratu Küla Seltsing (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 15.03.2024 kirjana DM-126462-10) selgitustaotluse, mille kohaselt sooviti vastuseid tekkinud küsimustele Kobratu liivamaardlal asuvate karjääride kohta. Sealhulgas:

1. Õhusaasteloa vajaduse kohta.
2. Karjääri sisse veetava materjali, selle ladustamise ja töötlemise kohta.
3. Muudetava keskkonnala kehtivuse tähtaja kohta.

Keskkonnaamet 18.04.2024 kirjaga DM-126462-11 vastas selgitustaotlusele. Õhusaasteloa vajaduse kohta vastas Keskkonnaamet, et menetleb erinevaid keskkonnalubasid eraldi ja seetõttu ei summeerita naaberkarjääride peenosakeste heite koguseid. Eraldi võttes heidete künniskoguseid ei ületata ja ei nõuta õhusaasteluba. Samas, ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks seatakse keskkonnalaole lisaks olemasolevatele kõrvaltingimus tolmu vähendamiseks.

Karjääri sisse veetava materjali, selle ladustamise ja töötlemise kohta ei ole andmeid kaevandamisloa taotluse seletuskirjas. Seetõttu karjääri sisseveetava materjali osas ei ole keskkonnamõju eelhinnangus seda kirjeldatud. Jäätmete ladustamiseks ja töötlemiseks on vajalik taotleda jäätmeluba.

Keskkonnaamet märkis, et külaseltsingu soovist lähtuvalt, ei saa määrata kaevandamisloa kehtivusajaks 5 aastat kui selle aja jooksul ei ole võimalik kogu maavara väljata ja karjäär nõuetekohaselt korrastada. Kui maavara varud ammendatakse varem ja korrastatakse vähem kui 15 aasta jooksul, on väga hea ja seda ei keelata.

Kobratu Küla Seltsing esitas Keskkonnaametile e-kirjaga 21.04.2024 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 22.04.2024 kirjana DM-126462-12) täiendavate selgituste taotluse mille kohaselt soovis täiendavalt vastuseid tekkinud samadele küsimustele Kobratu liivamaardlal asuvate karjääride kohta.

Keskkonnaamet 23.05.2024 kirjaga nr DM-126462-14 täpsustas vastuseid eelpool toodud küsimustele.

Keskkonnaamet 21.05.2024 kirjaga nr DM-126462-13 küsis osahingult MANTRUM lisateavet järgmistele asjaoludele:

Kobratu liivakarjääris ja Kobratu III karjääris toimub lisaks liiva kaevandamisele killustiku sisse-/väljavedu ning ladustamine. Mantrumi kinnistul aga mitmete erinevate materjalide sh ehitusjäätmete ümbertöötlemine (sõelumine ja purustamine), mulla sõelumine, betooni ladustamine jms. Eelnevast loetelust on liiva kaevandamine ainus tegevus, mis on keskkonnalaoga kaetud. Muudeks tegevusteks kehtivaid lube ega registreeringuid ei ole. Kuna

ilmnenud on uusi asjaolusid, mida eelhinnangus ei kajastatud sest keskkonnanõu muutmise taotluse seletuskirjas neid kirjeldatud ei olnud. Seega ei ole hinnatud ka nende kõrvaltegevuste keskkonnamõju (nt killustiku käitlemisel tekkiv õhusaaste). Seoses eeltooduga paluti täiendada keskkonnanõu muutmise taotlust ülal toodud kõrvaltegevuste kirjeldamisega, kogustega, müra kaasnemise ja välisõhku paisatavate heitkogustega. Kui ilmneb, et koos kaevandamise ja juurde toodavate materjalide töötlemisega ületatakse künnist, paluti täiendada taotlust välisõhu osa lisamisega. Kui karjääris ladustatakse ja töödeldakse ehitusjätmeid, tuleb taotleda jäätmeluba. Kuna juurde toodavate materjalide töötlemisega lisandub ka müra suurenemine, paluti koostada müra ekspertginnang/modeleerimine.

Osahingult MANTRUM 01.08.2024 e-kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 01.08.2024 kirjana DM-126462-15) selgitas, et et ladustab Kobratu liivakarjääri alal ajutiselt killustikku, kuna hetkeseisuga on Kobratu liivakarjäär kehtiva kaevandamisloa nr L.MK/333152 kohaselt ammendunud ning kaevandamist sellel alal ei toimu. Killustikku osahing MANTRUM ise ei tooda ning kohapeal seda ei purusta ega töötle. Killustikku ladustatakse ajutiselt mäeeraldisel selle võõrandamise eesmärgil. Killustikku ladustatakse ka kõrval paiknevatel Matsi ja Mantrumi kinnistutel. Killustiku ajutine ladustamine ei ole loakohustuslik tegevus. Ehitusjätmete purustamisega Kobratu liivakarjäärides ei tegeleta.

Selleks, et vältida kõrval paiknevates liivakarjäärides kaevandamisega seoses tekkida võivat kumulatiivset negatiivset mõju, toimub killustiku kohale toomine ja ladustamine ajal, mil karjäärides kaevandamist ei toimu (eelkõige talveperioodil). Killustiku laadimine ja väljavedu toimub väiksemate koguste kaupa ning sellest olulist negatiivset keskkonnamõju ei teki.

Killustiku ladustamine ja vedu ei oma olulist negatiivset kumulatiivset mõju ka seoses Kobratu III liivakarjääris ja Kobratu II liivakarjääris toimuva tegevusega. Karjäärid asuvad sügavas süvendis ning neid eraldavad osaliselt ka katendivallid.

Kehtivate kaevandamislubade kohaselt on kaevandamine, maavara väljavedu ja purustamine lubatud vaid esmaspäevast reedeni ajavahemikus 7.00 – 18.00. Kuna kaevandamistööd toimuvad süvendis, lähimad elamud on ligikaudu 300 m kaugusel, ning kaevandamine toimub vaid päevasel ajal, ei ületata ka müra piirnorme lähimate elamute juures. Müra piirnorme ei ületata ka koostoimes killustiku ladustamisega, sest killustiku kohalevedu toimub ajal, mil kaevandamist ei toimu suures mahus (eelkõige talveperioodil) ning selle laadimine ja väljavedu toimub väiksemate koguste kaupa pikema perioodi jooksul. Koosmõjus killustiku laadimise ja veoga õhusaasteloa taotlemiseks vajalikku künniskogust ei ületata. Keskmiselt käib aastas läbi 4-5 tuhat tonni killustikku.

Lõpetuseks mainis loa taotleja, et vaatamata eelnevale ei ole osahingul MANTRUM vastuväiteid kui Keskkonnaamet näeb vajadust sätestada Kobratu liivakarjääri muudetud kaevandamisloale kõrvaltingimus, et kaevandatava materjali töötlemist (liiva sõelumist ja materjali purustamist) ei tohi teha üheaegselt Kobratu liivakarjääris ja Kobratu III liivakarjääris osahingule MANTRUM antud kaevandamislubade alusel.

Tulenevalt eelnevast seab Keskkonnaamet kaevandamisloa kõrvaltingimusteks:

1. Kaevandatava materjali töötlemist (liiva sõelumist ja materjali purustamist) mitte teha

üheaegselt Kobratu liivakarjääris ja Kobratu III liivakarjääris.

Keskkonnaloa muutmise otsuse ja kaevandamisloa eelnõu avalikustamise käigus ...

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Tiit Rahe
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo